

**Стратегія розвитку культури
Вінницької міської територіальної громади до 2025 року**

Основна мета адаптивної Стратегії – виявлення та маркування пріоритетних напрямків розвитку культури Вінницької міської територіальної громади на період до 2025 року. Культура як сукупність соціальних механізмів та інструментів, що народжують емоційну енергетику окремої людини, громади та суспільства в цілому, повинна впливати на формування ідентичності та згуртованості громади. В свою чергу, актуалізація адаптивної культурно-ідентичної пріоритетності дозволить посилити роль і значення культурних прав і потреб представників різних спільнот у загальному культурному просторі; винайти шляхи подолання культурних травм, надавши мешканцям реальну можливість для самовираження і самовдосконалення; врахувати культурні потреби представників різних спільнот при формуванні збалансованого, креативного, творчого середовища, яке продукуватиме інновації та стане каталізатором економічного розвитку та інвестиційної привабливості регіону. Таким чином, Стратегія - основна передумова для більш детального планування розвитку міста і громади, де культури, її потенціалу й ресурсам належить одне з ключових місць.

Актуальність: Стратегія є інструментом, що реагує на виклики сьогодення: забезпечення ціннісного функціонування культурного простору в умовах війни та повоєнної відбудови (матеріальне, сенсове і смислове наповнення).

Для досягнення цієї мети Стратегія акцентується на наступних питаннях:

- виявлення найбільш розвинених секторів культури в громаді, а також передумов розвитку нових напрямків;
- визначення наявних та потенційних перешкод для розвитку пріоритетних векторів;
- інтегрування громадської думки і культурних запитів представників різних спільнот у Стратегію розвитку;
- інтеграція приєднаних громад та ВПО у культурний простір міста;
- формування переліку необхідних кроків, проєктів та заходів, що сприятимуть розвитку культури в громаді, формуючи спільну ідентичність та відповідаючи на виклики сьогодення.

Оскільки підвищення рівня згуртованості і формування ідентичності мешканців є одним із найважливіших результатів реалізації Стратегії, її розробка включала активне залучення громадськості, що дозволило:

- зібрати кількісні і якісні дані щодо наявних проблем і запитів громади;
- сформувані гіпотези щодо майбутнього розвитку на актуальність і можливість для реалізації;
- зібрати зворотний зв'язок щодо пропозицій Стратегії і відповідно відкоригувати їх.

Таким чином, підґрунтям розробки Стратегії стали міркування, ідеї і бачення понад 3-ох тисяч мешканців громади, які збиралися протягом 6-ти місяців (з грудня 2021 року по травень 2022 року) шляхом організації і проведення:

- 10 робочих зустрічей у форматі фокус-груп у громаді із представниками різних цільових груп;
- опитування громадської думки серед мешканців громад методом F2F, до участі у якому долучилися більш ніж 2 тисячі мешканців громади;
- онлайн-опитування мешканців, в якому взяли участь більш ніж 1 тисяча вінничан;
- серії стратегічних сесій та низки робочих консультацій за участю представників профільних департаментів ВМР, представників організацій і установ культури та дозвілля, бізнесу, НГО, мистецьких організацій, молоді.

Паралельно з грудня 2021 по травень 2022 року команда експертів провела дослідницьку та аналітичну роботу над Стратегією, яка складалася з наступних кроків:

КРОК 1. Організація роботи робочої групи з розробки Стратегії розвитку культури. Аналіз світового досвіду розробки стратегій розвитку культури регіонального та міського значення. Розробка методології і структури майбутньої Стратегії. Аналіз зацікавлених сторін, цільових груп і стейкхолдерів.

КРОК 2. Мапування культурного розвитку. Аналіз ресурсних можливостей у сфері культури, дозвілля та розвитку мистецтв. Проведення низки соціологічних досліджень в громаді: анкетне опитування серед мешканців (2044 учасники), фокус-групові інтерв'ю (10 ФГД, 96 учасників, он-лайн опитування (1075 учасників). Серія експертних панелей. Формування мапи проблем, ресурсів і можливостей розвитку культури, мистецтва і дозвілля міста в громаді.

КРОК 3. Розробка SWOT-TOWS аналізу на рівнях: місто і громада – район міста – субрайон міста. Культурний просторовий аналіз і кластеризація. Розробка пулів: «проблеми - запити – можливості». Інтеграція пулів та формування ланок взаємодії і комунікації напрямків розвитку культури, мистецтва і дозвілля в громаді. Формування базових прогнозів розвитку. Аналіз локальних, регіональних, національних і міжнародних трендів. Адаптація до локального контексту. Розробка візії, місії, операційних цілей і завдань з розвитку культури, мистецтва і дозвілля міста. Формування базового календаря та індикаторів впровадження операційних цілей і завдань з розвитку культури, мистецтва і дозвілля міста.

ЦІННОСТІ

Реалізація Стратегії передбачає, що ключові учасники мають спільні цінності, що синхронізують їхні дії в досягненні поставленої мети. Цінності мають ієрархію, згідно з якою спочатку важливо досягти базових, а потім – перейти на наступні рівні. Ця Стратегія пропонує саме такий перелік цінностей на основі матеріалів робочих поїздок і сесій із зацікавленими сторонами, а також на основі аналізу інших міст України та світу.

Базові цінності для забезпечення в районі:

- безпека: середовище, адаптоване до зовнішніх і внутрішніх викликів та загроз, або таке, де їм приділена належна увага та проводиться моніторинг;
- забезпеченість базовими культурними ресурсами;
- соціальна доступність: комфорт для кожного мешканця незалежно від віку, статі, соціального стану.

Цінності наступного рівня: (внутрішні)

- сталість культурної системи;
- активація внутрішніх процесів: формулювання і дотримання стратегічних цілей розвитку;
- активація зовнішніх процесів: залучення інвесторів, стейкхолдерів, підвищення потоків споживачів культурного продукту, туристів, презентація на національному та міжнародному рівнях.

ВІННИЦЬКИЙ КУЛЬТУРНИЙ КОД

ВІННИЦЬКА ГРОМАДА У ЦИФРАХ

Про історію громади

Місто Вінниця та його територіальна громада мають славу багатотисялітню історію. Залишки стародавніх городищ свідчать про те, що його територія була населеною з глибокої давнини.

За усталеною історіографічною традицією датою заснування міста вважається 1363 рік, коли після перемоги у битві на Синіх Водах (1362) великий литовський князь Ольгерд, звільнивши Поділля з-під золотоординської залежності, створив Подільське князівство під рукою князів Коріатовичів і наказав укріплити місцеві поселення.

Наприкінці XIV століття удільне Подільське князівство було ліквідоване та інкорпороване до складу Великого князівства Литовського, а в місті призначено першого вінницького старосту. Водночас формувалася міщанська громада, існування якої юридично було визнано у середині XV століття. Вінничани мали право власності на міську землю, торги та ярмарки, торгово-промислові заклади та інші самоврядні права. З початку XVI століття міщани регулярно обирали в'їтів для управління містом.

За умовами Люблінської унії (1569) Вінниця увійшла до складу Речі Посполитої. Відтоді розпочався новий етап освоєння тутешніх земель. Від 1570-х років старостинський уряд на міських землях осаджував замкові села Хижинці, Вишня, Цвіжин, Ведмедка тощо. 1598 року місто стало центром Брацлавського воєводства, активно зростало територіально: постали передмістя Садки, Слобідка Дубицького, Вінницькі Хутори, Малі Хутори, Щітки та Телепеньки. Завдяки порозумінню між старостами та міщанською громадою 30 травня 1640 року Вінниця отримала Магдебурзьке право за привілеєм короля Владислава IV.

З початком Хмельниччини (1648–1657) Вінниця стала центром козацької сотні Кальницького полку, а у 1653–1710 роках (з перервами) була полковим містом українського козацтва.

Внаслідок Руїни, від початку XVIII століття вінницькі міщани фактично втратили право на самоврядування. Боротьба за відновлення статусу міщанської громади розпочалася у середині століття і завершилася у 1790 році, коли Вінниця отримала підтвердження привілеїв за Магдебурзьким правом.

За другим поділом Речі Посполитої (1793) Вінниця була підпорядкована владі Російської імперії. У 1793–1796 роках була центром Брацлавської губернії, 1796–1797 роках – центром Брацлавського намісництва. Невдовзі адміністративно-територіальні реорганізації понизили статус Вінниці до рівня повітового міста (1797).

Містом продовжував управляти магістрат, замінений у 1846 році міською думою – представницьким органом влади. Із запровадженням міської реформи вінничани з 1880 року отримали право обирати гласних міської думи як розпорядчого органу, а також створили виконавчий орган влади – міську управу.

Вдале самоврядування забезпечило сталий розвиток міста упродовж десятиліть і дозволило Вінниці під час Першої світової війни стати фактичним, а згодом офіційним адміністративним центром Подільської губернії; у такому статусі місто перебувало до 1926 року.

У добу Української революції 1917–1921 років та постанови Української Народної Республіки (УНР) Вінниця неодноразово впродовж 1918 – 1920 років мала статус Тимчасової столиці УНР.

У радянський період Вінниця стала центром Вінницької області (1932) і знову об'єднала подільські землі. У 1930–1937 роках Вінницькій міській раді були підпорядковані також населені пункти Вінницького району.

Соціоекономічний та культурний потенціал міста зростав також за рахунок приєднання передмість та навколишніх сіл: Старого міста (1934), П'ятничан (1938), Тяжилова (1950), Вінницьких Хуторів, Сабарова (1967) та Пирогового (1972).

Новий етап розвитку самоврядності територіальної громади міста Вінниці розпочався після відновлення незалежності України (1991): держава приєдналася до Європейської хартії місцевого самоврядування та ухвалила Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» (1997).

Логіка соціально-економічного розвитку організму Вінниці обумовила суттєве розширення меж міста (2015). 5 травня 2018 року набрав чинності Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» щодо добровільного приєднання територіальних громад сіл, селищ до територіальних громад міст республіканського Автономної Республіки Крим, обласного значення». Закон входив до переліку важливих для продовження децентралізації законопроектів і був прийнятий Верховною Радою України 3 квітня 2018 року.

Рішенням Вінницької міської ради від 26.10.2018 р. за №1385 утворено Вінницьку міську об'єднану територіальну громаду шляхом приєднання до Вінниці смт. Десна.

Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.06.2020 р. №707-р «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Вінницької області», рішенням Вінницької міської ради від 20.11.2020 р. № 6 на території сформованої Вінницької міської територіальної громади утворено 3 старостинських округи:

Вінницько-Хутірський старостинський округ з центром в селі Вінницькі Хутори, до складу якого входить територія сіл Вінницькі Хутори, Писарівка, Щітки;

Стадницький старостинський округ з центром в селі Стадниця, до складу якого входять території сіл Стадниця, Великі Крушлинці, Малі Крушлинці, Гавришівка;

Деснянський старостинський округ з центром в селищі міського типу Десна, до складу якого входить територія селища міського типу Десна.

Вінницька міська територіальна громада є правонаступником всього майна, прав та обов'язків територіальних громад, що увійшли до її складу.

Вінницька громада має комфортний для життя культурно-мистецький простір, який в своєму перспективному потенціалі здатний задовольнити культурні потреби різних соціально-вікових категорій місцевого населення: адже 2/3 вінничан (66%) задоволені життям в громаді, а 72% - задоволені саме культурним життям громади.

З іншого боку, майже чверть громади Вінниці (23%) – незадоволені життям в громаді, а кожен п'ятий мешканець громади (19%) – незадоволений культурою громади.

При цьому за останній рік (до повномасштабної війни) більш ніж половина громади Вінниці (52%) вказують на позитивні зміни в громаді, а 47% - на позитивні зрушення у сфері культури громади. Але третина мешканців Вінниці (31%) вважають, що життя в громаді погіршилось, а 39% - вказують на погіршення саме в сфері культури.

Ці негативні оцінки обумовлені певними загальними соціально-економічними факторами:

- вплив на розвиток громади кризових явищ, пов'язаних з карантинними заходами, спрямованими проти розповсюдження COVID-19;
- нестабільною економічною і політичною ситуацією в країні загалом;
- слабкими темпами розвитку сфери культури порівняно з культурою в розвинутих країнах.

Місто, на думку вінничан, є комфортним для більшості соціальних, економічних та культурних груп. В першу чергу, це стосується дітей (рівень комфортності становить 59%), підлітків (55%), молоді, яка навчається (18-25 років) (59%) і молоді від 25 до 35 років (54%). Також високі показники комфортності спостерігаються для туристів (53%), мешканців середнього віку (35-60 років) (51%), представників різних релігій (50%), громадських активістів (49%) і митців (живопис, музика, театр, хореографія тощо) (48%).

А от найменш комфортне місто - для людей з інвалідністю (38%), людей із дитячими візочками (42%), іноземців (43%) і мешканців старшого віку (старші за 60 років) (44%).

Оцінювання сфери культури вінничани роблять переважно з особистого досвіду - спостереження за культурними акціями, заходами, що відбуваються в міському просторі (29%), або отримуючи інформацію зі ЗМІ, Інтернету та соціальних мереж (23%) та особистого досвіду участі у культурних заходах, святах, користування культурними можливостями громади (бібліотека, палац/будинки культури тощо) (21%).

Сьомий рік поспіль Вінниця визнається лідером найкомфортніших міст для життя в Україні, за результатами всеукраїнського опитування, яке проводить

соціологічна група «Рейтинг». А 74% опитаних вінничан вважають, що місто розвивається в правильному напрямку. Позитивний імідж культури Вінниці можна спостерігати в тому асоціативному ряду, який згадується під час розмов про місто і його історію та культуру, і який включає локації, заклади, певні заходи: Щедрик, Театр Садовського, Європейська площа, діти, творчі люди, фонтан «Рошен», «ВІННИЦІанський» фестиваль, цікава архітектура, «VinBookFest», Коледж мистецтв, Замкова гора, Опера фест, Храми, Газінський, Вінниця джаз фест, Будинок офіцерів, Філармонія, Музей Вінниці, Мистецька освіта і виховання, МПМ Зоря, екскурсії, кінотеатр Родина, музей Пирогова, кіно під відкритим небом, вулична їжа, бібліотеки, вишня, живопис, Air Fest, Gogol Fest, Ticket to the Sun, NGO ПЛАЙ, PIROGOV SKY, Молодіжний центр Квадрат, простір «Піч», вулиця Соборна, Вежа Артинова, Музей Коцюбинського, алея Космонавтів.

Вищезазначені культурно-мистецькі акції в своєму культуротворчому потенціалі супроводжуються емоційним забарвленням, які є частиною щасливих хвилин та спогадів. Саме сучасні технології розробки подій дозволяють викликати у споживача культурних благ відкритість, щирість, посмішку. Важливим структурним компонентом культурного дійства є оптимістичне світосприйняття, віра у щасливе майбутнє, повага до свого коріння, збереження українського колориту в різноманітних культурно-мистецьких практиках.

Але, на жаль, залишаються й дозвілєві форми, які викликають негативні асоціації у споживачів культурних послуг, а саме: шаблонність культурних акцій, відсутня співпраця, низький рівень доступності, провінційність, культура поведінки, культура дозвілля, застій мистецької освіти, слабка міська культурна ідентичність, фейковість, нестача інформації, нестабільність, сірість, радянський формат, показовість, байдужість. Саме тому на часі формувати нову споживчу культуру та стратегічно вираховувати її ефективні компоненти.

КУЛЬТУРНІ РЕСУРСИ

Культурне життя Вінницької громади, на думку вінничан, сьогодні «крутиться» навколо фонтану, Європейської площі, Театру Садовського, Центрального парку, Красназавчого музею, Музею мініатюр, Музею ретротехніки, Музею Вінниці, Вишенського парку, вулиці Соборної, Замкової гори, кінотеатрів, храмів, середмістя, проспекту Космонавтів, локацій у мікрорайонах, наукових відділів музеїв, шкіл.

Ці простори і заклади стали платформою для реалізації найрізноманітніших заходів і діяльності колективів, серед яких виокремлюються своєю унікальністю: колектив ім. Родіона Скалецького, народні колективи, Рок-клуб, Степ-компанія, Зоряна мрія, фестиваль польової кухні ім. Тараса Сича, Загул-фест, Air Fest, фестиваль актуальної творчості, проекти Олександра Никитюка, аматорський короткий метр, літературно-меморіальний музей М.Коцюбинського, Центр «Квадрат», мистецькі школи, День міста, День Європи, джазовий фестиваль, майстер-класи з плетіння.

А от оцінюючи якість культурних установ міста, які мешканці громади відвідували протягом останніх 12-ти місяців, до ТОП-10 вони відносять Державний академічний музично-драматичний театр імені Садовського (65%), Обласний

краєзнавчий музей (57%), Національний музей-садиба М. І. Пирогова (53%), Міський палац мистецтв «Зоря» (51%), Обласний художній музей (50%), Будинок Офіцерів (49%), Кінотеатри в ТРЦ (49%), Літературно-меморіальний музей М.Коцюбинського (48%), Обласну філармонію ім.М.Леонтовича (46%) та Центр історії Вінниці/Музей Вінниці (46%).

Щодо культурних та соціальних заходів, які відвідували вінничани протягом останніх 12-ти місяців в місті, і які найбільше запам'яталися, виділяються Ticket to the Sun, Air Fest, майстер-класи, День Європи, День міста, хоровий конкурс-фестиваль ім. М.Д.Леонтовича, концерт симфонічного оркестру, рок-концерт, Вінницька пісня року, Майстерня громад, VinBookFest, Вечір романсу, VINNYTSIA JAZZFEST в аеропорту, БатлУм, Міс Вінниця, Зірка на ялинці, вистава «Ромео і Джульєтта», вистава «Ніч перед Різдом», Кіно під відкритим небом, КВК у Зорі, Вікенд мандрівників, Пироговський пікнік, Водохреща тощо.

Вінничани позитивно оцінюють кількість релігійних установ у місті, але не дуже задоволені їх якісною доступністю і комфортністю. Також добре мешканці громади оцінюють кількість тематичних та загальноміських культурних заходів, що говорить про різноманітний функціональний підхід в організації культурно-мистецьких локацій та зон. Але якість цих заходів ще потребує доопрацювання. А от найбільш негативно вінничани оцінюють соціальні акції і програми, які характеризуються недостатніми кількісними та якісними характеристиками.

Щодо оцінок відкритих просторів міста, які відіграють роль культурних центрів міста і громади, то з погляду на рівень облаштування і естетики найкраще вінничани оцінюють бульвар по проспекту Космонавтів (район «Вишенька»), Центральний міський парк ім. Леонтовича (центр) та набережну Рошен (центр). А найгірше - Вишенський парк і простір «Замкова гора».

З погляду на доступність і комфортність культурних локацій найвищі оцінки отримали локації середмістя: Майдан Незалежності, Площа Героїв Небесної Сотні і Сквер на Європейській площі, які доповнює Лісопарк (Хмельницьке шосе). А щодо найгірших, то це для вінничан знов Вишенський парк і простір «Замкова гора».

З огляду на безпеку культурних просторів - найбезпечнішими є Майдан Незалежності, Площа Героїв Небесної Сотні, а найбільш небезпечними - простір «Замкова гора», Лісопарк (Хмельницьке шосе) і Вишенський парк.

ПОТЕНЦІАЛ (ЗА ДАНИМИ ПАРТИСИПАТИВНИХ ПРАКТИК І ЕКСПЕРТНИХ ПАНЕЛЕЙ)

Уявлення про майбутнє культури громади, в першу чергу, повинно починатися з розуміння споживчої активності та перспективності при створенні культурних продуктів і послуг всіма стейкхолдерами культурних трансформацій. Особливого значення набуває детальне вивчення сучасного розуміння поняття «вільний час». Так, до ТОП-10 видів дозвілля вінничан увійшли прогулянки і дослідження міста (51%), спілкування і читання в соціальних мережах (45%), перегляд відеоконтенту в мережі (38%), театр (32%), відвідування ресторанів, тематичних кафе (29%), спорт і спортивні ігри (28%), самоосвіта, саморозвиток (26%), відвідування

концертів (21%), відвідування кінотеатрів (19%) та екскурсії (18%). Лише 12% вінничан вказують, що для них дозвілля це просто “посидіти” чи “полежати”. При цьому, важливо відзначити, що 2/3 мешканців громади намагаються планувати свій вільний час, вихідні, хоча і на нерегулярній основі, а 10% вінничан роблять це постійно. На часі є феноменологічне переосмислення культури планування персоналізованого вільного часу, що у своєму потенційному розвитку є перспективним для оновлення пропонованих культурних благ і послуг.

Але більш ніж чверть (27%) мешканців громади не мають звички планувати свою культурну програму на вихідні, і це переважно представники поважного віку. Причинами, що унеможливають або заважають вінничанам планувати культурну програму на вихідні в першу чергу є високі ціни вхідних квитків для відвідування закладів (42%), нестача інформації про роботу культурно-дозвіллевих закладів (27%), нестача інформації про культурні події (27%), професійний рівень менеджменту культурно-дозвіллевих закладів (20%).

Додатково мешканці громади вбачають проблеми й у відсутності закладів, які відповідали б їх культурним потребам (16%), низький рівень облаштування культурно-дозвіллевих закладів (16%), некомфортні приміщення закладів (14%).

Основними проблемами діяльності культурно-дозвіллевих закладів, які потребують втручання і вирішення, вінничани вважають відсутність мистецьких просторів у мікрорайонах (32%), недостатність інформації про культурні заходи (29%), відсутність сучасної концертної зали (25%), відсутність муніципальної галереї сучасного мистецтва (24%), недостатню кількість спортивних комплексів для різних вікових категорій (21%), відсутність просторів для людей старшого віку (19%) та недостатню кількість дитячих майданчиків у мікрорайонах (17%).

І вирішення цих проблем вінничани покладають в першу чергу на владу громади (66%), а також на мешканців громади (43%), тобто співпрацю цих двох інституцій. Неодмінними учасниками позитивних змін у сфері культури також повинні стати, на думку вінничан і державні культурні установи (39%), яких повинні доповнити громадські організації (27%), місцеві ЗМІ (20%) і комерційні організації (20%).

Основними пріоритетами у розвитку культурної сфери громади мешканці вважають модернізацію та розвиток нових культурних просторів (27%), урізноманітнення заходів (24%), створення сучасної концертної зали (23%), модернізацію матеріальної бази закладів (23%), надання більшого об'єму інформації про заходи (21%), відкриття галереї сучасного мистецтва (21%), підвищення якості заходів, що проводяться (21%) і, відповідно, збільшення їх кількості (20%), розвиток студій і клубів для містян різного віку (17%) і створення дитячих театрів, студій, клубів (16%).

Щодо заходів, які б могли значно доповнити сферу культури громади вінничани пропонують звернути увагу на заходи сучасного мистецтва (36%), народні традиційні заходи і свята (35%), реконструкції історичних подій (30%), створення міських легенд (23%), аматорські заходи (18%) і гастрофестивалі (18%).

До цього добре доєдналося б урізноманітнення фестивального руху громади, розвиток культури муралів в місті, формування нових просторів і заходів «ближче до природи», формування мистецьких платформ і хабів, розвиток заходів, спрямованих на розвиток духовності.

Розвиток культури в Вінницькій громаді, на думку мешканців важливо формувати на засадах унікальності (39%), безпеки (36%), зручності (27%), цілісності образу (22%) і універсальності (21%).

АНАЛІТИЧНА МАПА

АНАЛІТИЧНА МАПА

SWOT-АНАЛІЗ

СИЛЬНІ СТОРОНИ	СЛАБКІ СТОРОНИ
<ul style="list-style-type: none"> • Вінниця у списку історичних населених місць України • Наявність пам'яток національного значення • Унікальна нематеріальна культурна спадщина • Якість/ціна – достатньо недорогих і якісних кадрів • Персоналізована культура споживання • Вінницькі талановиті митці, ще невідомі за межами Вінниці • Вінницькі митці, відомі за межами Вінниці • Існування одного із найдавніших в Україні (1927) літературно-меморіального музею • Активність приватних колекціонерів (виставкові проекти «Музей моделей транспорту», «Авто-мото-VELO-фото-теле-радіо-музей», «Музей української марки ім. Я. Балабана», музей-кав'ярня «Пан Заваркін та Син») • Наявність вінницької історико-антропологічної школи • Архітектурно-урбаністичний осередок 	<ul style="list-style-type: none"> • Ідентичність на стадії формування/розмита культурна ідентичність • Несформоване/ненасичене культурне середовище • Невключеність у всеукраїнський контекст • Низький рівень культурного менеджменту • Відсутність сталих спільнот та інституцій для розвитку митців і менеджерів, що спричиняє їх відтік • Культура, що не провокує/не змінює • Зміст культурних заходів не є конкурентоспроможним, низька якість культурного продукту, профанація культурних практик • Слабкі мистецькі осередки кіно, літератури, театру, пластичних мистецтв • Недостатньо коштів залучається на культурні проекти та інституції, відсутність системних інвестицій в культуру з боку бізнесу • Слабка культура меценатства та краудфандингу • Розмите розуміння креативності і креативних рішень • Бракує інституційного розвитку ініціатив

<ul style="list-style-type: none"> • Потужний центр музичного мистецтва різних напрямків і стилів • Культурно-рекреаційний феномен Вінниці • Формальні й неформальні об'єднання візуальних митців • Якісні (інноваційна, креативні) творчі проєкти/ініціативи 	<ul style="list-style-type: none"> • Замала кількість фізичних просторів для творення і представлення культурного продукту • Слабка освітня складова (формальна й неформальна) • Відсутність аналізу культурного середовища, врахування непрямого економічного ефекту культури • Відсутні рефлексії, системні дискусії щодо змісту, якості культурних продуктів • Відсутня сформована й артикульована міська культурна політика • Низькі очікування більшості споживачів до культурних продуктів • Занедбаний стан ряду пам'яток культури національного та місцевого значення • Відсутність механізму реагування міста на збереження пам'яток культури, структурного підрозділу в ОМС • Недіючий міжнародний аеропорт, відсутність мультифункціонального конгрес-холу/центру
МОЖЛИВОСТІ	РИЗИКИ
<ul style="list-style-type: none"> • Безпечні середовища, що створюють конкурентоспроможний культурний продукт • Місто-хаб; магніт, в якому постійно щось відбувається; пульсуюче місто (vibrant city) • Формування сучасної феноменологічної адаптації культурного ресурсу під виклики сьогодення (війна) 	<ul style="list-style-type: none"> • Війна і безпека • Соціальна та культурна травма населення • Втрата динаміки розвитку • Конкуренція від сусідів – створення регіонального лідерства у сусідніх адміністративних одиницях • Втрата якості і нівелювання культурного продукту • «Культурна пустеля», спричинена тотальним відтоком талантів різних

<ul style="list-style-type: none"> • Створення культурних кластерів (театр, музей, бібліотека, музика, дизайн, промисли, хендмейд і крафт, тощо) • Співпраця/об'єднання закладів освіти та неформальних майданчиків • Використання культуротворчого потенціалу вихідців із Вінниці (визнання ззовні) • Стратегічний дискурс розвитку регіонального та міжрегіонального центру з посиленням міжнародних форматів (відновлення втраченого формату взаємодії, як-то виставки, пленери, резиденції, тематичні тижні та ін.) • Якісна та кількісна трансформація культурних продуктів, формування інноваційних підходів до споживчого культурного руху • Вихід культурних ініціатив на національний та міжнародні ринки • Незалежна культурна журналістика, критика, аналітика 	<p>сфер, що призводить до економічного спаду</p>
--	--

КУЛЬТУРА ВІННИЦІ 2025: АДАПТАЦІЯ, БЕЗПЕКА, РОЗВИТОК

СТРУКТУРА СТРАТЕГІЇ

1. МІСІЯ, ВІЗІЯ, МАРКЕРИ, ПРИНЦИПИ АДАПТИВНОЇ КУЛЬТУРИ ВІННИЦІ

2. СТРАТЕГІЧНІ ПОЛЯ РОЗВИТКУ:
 - A. БЕЗПЕЧНА КУЛЬТУРА
 - B. stARTup - ЦЕНТР
 - C. НОВА/ЛОКАЛЬНА/КУЛЬТУРНА УРБАНІСТИКА І ЛАНДШАФТ
 - D. КУЛЬТУРНІ ПОСЛУГИ І РІЗНОМАНІТТЯ
 - E. ЯКІСНА БАГАТОФОРМАТНА ОСВІТА
3. РЕАЛІЗАЦІЯ МАЙБУТНЬОГО
4. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ
5. ІНДИКАТОРИ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ
6. УЧАСНИКИ РОБОЧОЇ ГРУПИ

КУЛЬТУРА ВІННИЦІ 2025: АДАПТАЦІЯ, БЕЗПЕКА, РОЗВИТОК

З початком повномасштабного вторгнення РФ на територію України більшість пріоритетних векторів розвитку сфери культури та основні цілі, які було задекларовано у стратегічних документах, прийнятих до 24 лютого 2022 року, втратили свою актуальність.

Начасним стало переосмислення сенсів та оперативна розробка нових, актуальних маркерів. Активні бойові дії в українських містах, які знаходяться на лінії зіткнення та постійна загроза ракетних ударів по всій території країни фокусують основне завдання для держави та органів місцевого самоврядування створення БЕЗПЕЧНИХ умов для реалізації культурної політики, а також розробку дієвих інструментів АДАПТАЦІЇ митців та діячів культури, які вимушені були евакуюватись, а також рецептуру подолання культурних та психологічних травм.

Зважаючи на намагання росії стерти національну ідентичність України, боротьба за збереження та розвиток культурної спадщини України набула нової актуальності. Кожний боєприпас ворога є стратегічною спробою знищення унікальної культурної спадщини та будь-яких ознак нашого мультикультуралізму. Сьогодні культура є серйозною зброєю, яка захищає та підтримує всі наші демократичні прагнення. Війна в Україні є насамперед війною цивілізаційною та світоглядною, війною культур.

Ракетний удар по середмістю 14 липня 2022 року є ще однією своєрідною точкою відліку у житті кожного вінничанина.

Базові візії Стратегії розвитку культури Вінницької міської об'єднаної територіальної громади, задекларовані у Стратегічних документах:

КОЖЕН ВІННИЧАНИН ВАЖЛИВИЙ – кожен вінничанин незалежно від віку, статі, місця проживання, етнічного походження, релігійних та інших переконань, соціального статусу чи доходу знайде своє місце в тих змінах, які відбуватимуться у Вінниці. Реалізація цього принципу передбачає також забезпечення рівності можливостей чоловіків та жінок (гендерну рівність), створення умов для розширення участі в житті громади та для самореалізації всіх громадян, у т. ч. молоді, людей поважного/срібного віку, соціально незахищених

верств населення, людей з інвалідністю, забезпечення інклюзії та попередження будь-яких форм соціальної ізоляції.

(Стратегія розвитку Вінницької міської об'єднаної територіальної громади до 2030 року (Стратегія 3.0))

ВІННИЦЯ – РІЗНОМАНІТТЯ ЄДНАЄ!

Вінниця – інтеркультурний центр Східного Поділля, який єднає усіх мешканців та гостей міста різного походження; втілює модель інтеркультурної інтеграції; усвідомлює переваги етнокультурного різноманіття та сприймає його як джерело інновацій та розвитку міста.

(Інтеркультурна стратегія м. Вінниці)

МІСТО Й РЕГІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР

- Толерантне
- Пульсуюче
- Живе
- Потужне
- Самодостатнє
- Місто зустрічає майбутнє як місто доступності
- Місто інтеркультурного різноманіття
- Місто міжконфесійного діалогу
- Місто щасливих людей
- Місто гендерної рівності
- Місто просторового розвитку зі змішаними функціями
- Місто соціальної інтеграції
- Місто збереження культурної спадщини
- Місто увиразнення ідентичності: національної та локальної
- Місто позитивної культури гостинності
- Сучасне місто з яскравими урбаністичними ознаками та культурно-рекреаційним потенціалом

(Концепція інтегрованого розвитку м. Вінниці 2030, напрям «Комфортне, культурне та соціально відповідальне місто»)

Цитата

«Культура — це те, що ми робимо, і те, ким ми є. Це широкий спектр дій і видів самовираження і діяльності, здатних трансформувати, кидати виклик, заспокоювати та надихати, формуючи в місті та громаді унікальну ідентичність»

МІСІЯ

Стратегія розвитку культури Вінницької МТГ - зміцнення культурної ідентичності, творення сенсів і цінностей, що інтегрують громаду, зокрема в умовах долання викликів, спричинених російською агресією.

БАЧЕННЯ

ВІННИЦЯ – хаб культурних інновацій, сформований на унікальному досвіді, багатій спадщині та актуальних ресурсах.

ЦІННОСТІ:

- **Дієвість** – впевненість реалізовувати власні творчі амбіції та потенціал.
- **Відкритість** – використання просторів, взаємодія та різновекторна комунікація. Відкритість до потреб вінничан і гостей міста, до суспільних викликів та різних сценарії розвитку.
- **Толерантність** - розуміння, прийняття та комфортна синергія різноманітностей як потенціалу для розвитку.
- **Сталість** – збереження та розвиток начасних культурних переконань і практик, сутності культури в контексті майбутнього.
- **Адаптивність** - цілеспрямоване набуття та вдосконалення взаємодій (комунікацій) задля досягнення максимального рівня довіри серед представників різних спільнот громади.
- **Підприємництво** - культура, як частина креативної економіки, потребує навичок та підприємницьких здібностей, вміння не лише створювати, а й просувати культурні послуги та продукти в рамках професійної діяльності, стимулюючи появу інновацій. Важливим компонентом подальшого розвитку стає вміння формувати бізнес-плани, залучати грантові кошти, використовувати інструменти ринкової економіки. Культура перетворюється в рушія економічного розвитку.
- **Доступність** – створення культурного середовища для різних соціально-вікових категорій споживачів культурних послуг. Відкритий доступ з точки зору часу, простору, фінансів і логістики до широкого спектру культурної діяльності.

Складовими майбутньої культури громади стануть:

- прихильність до місця – можливість безпечно та успішно залишитися у своїй громаді з рідними, друзями та місцевим культурним середовищем, розвиваючи її;
- комунікація – простори, технології та заходи, здатні зміцнювати взаємини та взаємодію між різними групами громадян;
- історизм та реконструкція – розвиток у громаді інституцій та просторів, пов'язаних з минулим, що зберігають, досліджують та популяризують повсякденний соціальний досвід міста та його мешканців як особливу цінність, культурні і творчі традиції громади;
- формування культури пам'яті/місць пам'яті – збереження, переосмислення, актуалізація та забезпечення спадкоємності і цілісності історичних наративів;
- локальна урбаністика – розвиток невеликих комфортних тематичних просторів у всіх куточках громади;
- креативне пульсування – створення унікальної, неповторної культурної пропозиції.

МАРКЕРИ РОЗВИТКУ КУЛЬТУРИ

Вінницька громада – це:

- центр культурної адаптації (2023 - 2025) для членів громади, інтеграційний простір для внутрішньо переміщених осіб з культурної/мистецької сфери;
- мистецька лабораторія для «випробовування» та популяризації нових форм мистецтва та їх поєднання;
- креативний поліпростір для створення інноваційних культурних продуктів і комфортної самореалізації митців і профільних стартапів;
- комунікаційний простір: митців, громадського сектору, влади, медіа, бізнесу, дослідників.

ПОЛЯ РОЗВИТКУ

А. БЕЗПЕЧНА КУЛЬТУРА

Культура в дискурсі безпеки є актуальною темою сьогодення, яка потребує окремого аналітичного осмислення і відповідного практичного впровадження в сучасне українське культуротворення. На перший план виходить єднальний потенціал культури, який при цільовому, професійному підходах та техніках здатний вивести локальні культури на рівень функціональної безпеки з різних феноменологічних позицій.

Нові виклики, що кардинально змінили ставлення українців до навколишнього світу, до своєї країни і до себе, неодмінно трансформують і глибинні підвалини нашого суспільства – змінюють розуміння і сенси нашої культури. І відповіді, що здатні не лише зберегти існуюче, а й примножувати його, транслювати, розвивати, вже відкривають нові форми, формати і продукти у культурному житті.

«Концерти в бомбосховищі – це не про те, що культура ховається в укриття. А про те, що культура сама і є укриття. Це щит. В екстремальній історичний момент, який Україна долає скоординовано і шляхетно, у час, коли документалісти фіксують, як люди, що в цивільному житті мали мову своєю головною зброєю – і мають її досі – беруть у руки неметафоричну смертельну зброю, щоб убивати і ранили, – у цей час культура залишається щитом і нагадуванням про те, за що точиться ця війна».

І це про зараз і сьогодні. Але це і про те, які ми будемо в майбутньому.
(Христя Лещук. *Мистецтво в бомбосховищі: як живе українська культура в часи війни.* https://lb.ua/culture/2022/04/09/512807_mistetstvo_bomboshovishchi_yak_zhive.html)

МЕТА: Відповідь безпечної культури і мистецтва на виклики сьогодення для розвитку в майбутньому.

Місто-трансформер: створення арт-укриттів – ревіталізація підвальних приміщень, які за безпековими вимогами можуть використовуватись як укриття.

ЯК ЦЕ БУДЕ?	ДІЇ і ПРОДУКТИ
Планування та реалізація програм і проєктів розвитку	Стратегія розвитку культури Вінницької МТГ 2026-2030 р.

<p>культури Вінницької громади до 2030 року</p>	
<p>Дослідження та конструювання культурної ідентичності міста</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Дослідження «вінницькості», популяризація маркерів «вінницькості». • Глибинні локальні дослідницькі майстерні культурних і мистецьких ресурсів громади «Memory Studies» - міждисциплінарний дослідницький проєкт щодо феноменів культурної пам'яті. • Моніторинг культурних послуг і продуктів громади “Культурний код. Вінниця”. • Серія арт-лабораторій за участі місцевих та запрошених митців, культурних агентів і новаторів. • Набір проєктних пропозицій, оголошених міжнародними, регіональними фондами і інституціями, громадськими організаціями. • Стимулювання інвестицій в нові простори і майданчики для культурної діяльності на основі дослідження та аналізу
<p>Розвиток безпечного культурного простору громади та мультифункціональних мистецьких і культурних майданчиків</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ревіталізація підвальних приміщень, які за безпековими вимогами можуть використовуватись як найпростіші укриття та виконувати функції мистецької платформи «АртУкриття». • Реконструкція ККЗ «Райдуга» з метою забезпечення міста сучасним багатофункціональним концертним залом. • Розробка пропозицій концепції облаштування і благоустрою локації «Замкова гора» з формуванням патріотичного, культурно-мистецького і дозвіллево-туристичного просторів. • Трансформація клубних закладів у локальні центри надання культурних послуг. • Перетворення бібліотек на відкриті майданчики культурних комунікацій.

B. STARTUP – ЦЕНТР

Сучасне розуміння культурної функції держави передбачає активний розвиток креативних індустрій в культурі, де пріоритетним є ініціювання стартапів та бізнес-проектів. На часі набуття конкурентоздатних професійних компетентностей і знань, які дозволять створювати і відповідним чином просувати якісний культурний продукт з високою доданою вартістю. Саме тому ми наголошуємо на пріоритетній важливості створення професійного комунікативного середовища для підприємницьких ініціатив.

Підприємництво у сфері культури, інновації та технологій; творчі інкубатори, резиденції; культура цифрових можливостей; підтримка та популяризація народних художніх промислів; інноваційні практики щодо популяризації культурної спадщини (об'єкти матеріальної і нематеріальної спадщини, які знаходяться на території громади); впровадження дизайн-практик, урбан-дизайн); розвиток сценічного та перформативного мистецтва, формування іміджевих подій для міста. Важливим є мережування та міжнародна колаборація для впровадження культурних стартапів з одного боку, з іншого ж - формування повідомлень, що базуються на ідеях патріотизму, громадської єдності, інформаційної відповідальності, ідентичності.

МЕТА: Розвиток громади як культурного комунікаційного хабу, мистецької лабораторії для створення інноваційного культурного продукту та комфортної самореалізації митців та стартапів. Пілотування й популяризація нових проявів мистецтва, кросдисциплінарність, підтримка постраждалих від війни митців. Використання інструментів культурної дипломатії для формування позитивного іміджу міста, налагодження континентальних і глобальних комунікацій.

ЯК ЦЕ БУДЕ?	ДІЇ і ПРОДУКТИ
Формування та промоція Вінниці як регіонального центру культурної дипломатії	<ul style="list-style-type: none">• Підтримка заходів, направлених на зміцнення національної ідентичності та формування позитивного міжнародного іміджу• Створення власного культурного наративу для глобальної комунікації• Налагодження довгострокових зв'язків та розвиток продуктивного партнерства• Реалізація спільних проєктів з учасниками програми EU4Culture
Розвиток інноваційності, новітніх технологій, вивчення та запровадження нових	<ul style="list-style-type: none">• Спільний проєкт з КП «Вінницякартсервіс» “Культурний Вінниччанин”

<p>моделей культурного обслуговування громадян</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Створення віртуальної експозиції літературно-меморіального музею Михайла Коцюбинського • Розвиток культурного медіапростору міста: створення сайту, телеграм-каналу, подкастів і відеоблогів, спільних проєктів з місцевими та загальнонаціональними медіа, формування медіаграмотності • Ресурсна підтримка унікальних, інноваційних та експериментальних ініціатив • Cultural Technology
<p>Створення умов для розвитку сучасного мистецтва та креативних індустрій у м.Вінниця</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Розробка проєкт-концепції муніципальної галереї сучасного мистецтва “VinArtGalery” • Відкриття постійнодіючої експозиції сучасного мистецтва • Створення галереї просто неба, використовуючи площини стін будівель середмістя • Створення арт-зупинок • Розвиток театрального мистецтва “Театр без меж”: театральний дворик, сцена на даху та під землею, театр “на березі” • Проведення мистецьких резиденцій • Щорічний конкурс на створення проєктів у сфері сучасного мистецтва та креативних індустрій • Підтримка іміджевих подій: AirFest, “Ticket to the Sun” міжнародний зимовий проєкт ленд арту «Міфогенез», всеукраїнський конкурс сучасного мистецтва для молодих митців ім. Н. Альтмана, проєкт сучасного мистецтва «RE: візія», проєкт стінопису «VIN ART CITY», FashionWeek, Vinnytsia Tram Fest • Культурно-освітні заходи, спрямовані на формування нових компетентностей: школа дизайну, медіарту, електронної музики тощо
<p>Популяризація та розвиток кіномистецтва в громаді</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Підтримка заходів, спрямованих на промоцію українського кіно • Розвиток формату open-cinema: “КіноСад”, “Мобільний кінотеатр”, “Кінодворик”, “Кінопikнік” • Фестиваль молодіжного короткометражного кіно

	<ul style="list-style-type: none"> • Розвиток продакшинів, кіномайстерень • ВІННИЦЯнський фестиваль комедійного та пародійного кіно
Розвиток бібліотек	<ul style="list-style-type: none"> • Проект «Бібліотека-партнер Goethe-Institut: Мова. Культура. Німеччина» • Серія промоційних відеороликів та фотоальманахів, присвячених культурним об'єктам, подіям і визначним митцям громади • Розробка концепції розвитку Централізованої бібліотечної системи • Формування моди на читання та культури діалогу з інтелектуалами • Реалізація проєктів “BiblioBus” та “Книжкова навігація” в приєднаних громадах • Використання сучасних методів роботи • Навчання з медіаграмотності в умовах інформаційної агресії • Навчальний курс для літніх людей користування сучасними засобами комунікації • Реалізація проєкту «Вінницька звукова книга» • Робота з ВПО: арт-терапії, зустрічі з психологами, English speaking club, майстер-класи, виставка-ярмарок hand-made

С. ЛОКАЛЬНА УРБАНІСТИКА І ЛАНДШАФТ

Особливого значення для формування сприятливого культурного простору є створення культурних ландшафтів, територій і зон. Одним із головних показників благополуччя є емоційна комфортність, безпека та привабливість міських природних ресурсів. Важливим у процесі формування культурного ландшафту й архітектоніки є соціокультурний ефект. Культурна ландшафтна зона (територія) характеризується власним, неповторним культурним смислом, функціональною унікальністю, визначальним сприйняттям.

Стратегічно спланований культурний ландшафт та архітектоніка сприяють вирішенню низки культуротворчих завдань. Культура й містобудування як взаємозалежні та взаємообумовлені категорії в сучасному стратегічному розвитку та відновленню.

МЕТА: Нове бачення знайомого культурного обличчя міста і громади. Переосмислення, реконструкція і благополуччя.

ЯК ЦЕ БУДЕ?	ДІЇ і ПРОДУКТИ
--------------------	-----------------------

<p>Формування відкритих культурних просторів</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Театральний дворик • Концепція ревіталізації міських парків • Дизайн-проект арки входу до кінотеатру по вул.М.Оводова • Сквер Натана Альтмана
<p>Розвиток муніципальних музеїв як чинник увиразнення культурної ідентичності громади</p>	<p style="text-align: center;">Музей Вінниці:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Забезпечення функціонування виставкового простору у цокольному поверсі об'єкту Музею Вінниці «Вежа Артинова» як місця популяризації урбаністичної культури громади • Створення реставраційної концепції та дизайн-проекту Вежі Артинова • Протиаварійні та ремонтно-реставраційні роботи на об'єктах Музею Вінниці «Садиба Львовича» та «Вежа Артинова» • Втілення Концепції розвитку публічного простору садиби Львовича • Нові дослідницькі проекти в секторі локальної історії та культури <p style="text-align: center;">Вінницький літературно-меморіальний музей Михайла Коцюбинського:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Виготовлення та монтаж експозиційного обладнання • Впровадження Системи інформаційного забезпечення функціонування експозиції • Ревіталізація простору саду та площі навколо музею М.Коцюбинського шляхом реалізації концепції благоустрою за результатами архітектурного конкурсу «Коцюбинський вдома»
<p>Формування туристичного культурного магніту в подільському селі</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Етно-садиба «Рогозяна хата» в селі Щітки • Промоція місцевих ремесел як елементу нематеріальної культурної спадщини (обласний реєстр), серія майстер-класів (в т. ч. інклюзивні) для туристичних груп, тематичні фестивалі • Дизайн-проект сувенірної продукції • Розробка концепції фольклорної арт-студії

Збереження та розвиток оригінального міського культурного простору	<ul style="list-style-type: none"> • Реставрація, вивчення локальних культурних просторів • Дослідження та популяризація рухомої і нерухомої матеріальної спадщини
Розвиток територій клубних закладів як доступного відкритого громадського простору для творчості та активностей громади	<ul style="list-style-type: none"> • Відкриті сценічні майданчики на прилеглих територіях будівель клубних закладів в селах Вінницькі Хутори та Гавришівка • Облаштування мобільних трансформаційних глядацьких просторів пуфами, гамаками та світловим обладнанням • Розробка концепції розвитку клубних закладів ВМТГ

D. КУЛЬТУРНІ ПОСЛУГИ І РІЗНОМАНІТТЯ

Сьогодення характеризується пошуками нових механізмів, методів і форм забезпечення культурних практик. Наразі маємо справу зі світоглядним процесом культурних трансформацій, що містить у собі намагання відійти від шаблонів, глибше та більш всебічно пізнати різноманітні культурні потреби людини й запропонувати їй якісно нові культурні послуги, які наповнені новим, сучасним культурним змістом та різноманіттям.

Професійно важливим є вміння виявити та спланувати культурні послуги за індивідуальними ознаками, критеріями та функціональним спрямуванням. Реалізуючись у формі товару, продукту чи послуги, культурні блага, на відміну від промислового товару, характеризуються своєю здатністю задовольняти найрізноманітніші культурні потреби й бажання людини.

Підтримка інтеркультурності, культурно-мистецькі події, фестивалі, свята, забезпечення вільного доступу до мистецтва різними соціально-віковим категоріям, підтримка аматорських ініціатив, впровадження громадянської ініціативи в культурну розбудову міста, визначення культурних маркерів та локальних культурних брендів. Розвиток інклюзивного культурного середовища направлений на створення рівного доступу для людей з інвалідністю до можливостей культурного розвитку та самовираження, зменшення та усунення бар'єрів і перешкод, які можуть призвести до виключення людей з культурного простору.

МЕТА: Розвиток громади як простору взаємодоповнення і полілогу традиційного, класичного і сучасного мистецтва, культурного різноманіття та інклюзії. Культурні послуги– 365

ЯК ЦЕ БУДЕ?	ДІЇ І ПРОДУКТИ
--------------------	-----------------------

<p>2024.Рік Коцюбинського</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Створення серії вистав за творами М. Коцюбинського “Потяг” • Діджиталізація музейної колекції Проект “Оцифрована спадщина М.Коцюбинського” • Сайт-специфік перформанс “Хвала життю” • Фешн-проект “Стиль: Коцюбинський” • Форум перекладачів і майстерня інтерпретаторів творчості М. Коцюбинського • Театральна лабораторія з роботою над сценарієм С.Параджанова “Intermezzo” (перспектива реалізації проекту) • Виставка ілюстрацій до творів і постаті М. Коцюбинського в міському просторі • Видання видання вибраних творів М.Коцюбинського • Ретроспектива кіноекранізацій, відреставрованих Центром Довженка • Літературна резиденція
<p>Популяризація живої інструментальної музики та хорового мистецтва серед різних верств населення</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Підтримка і розвиток фестивалів, направлених на формування музичного профілю міста: фестивалю хорової музики імені Віталія Газінського, органний фестиваль “Музика в монастирських мурах”, Vinnytsia JazzFest, фестиваль саксофонної музики, фестиваль «Русалчин Великдень» • проведення перформативних мистецьких заходів • Реалізація міжнародних конкурсів духової музики «Vin Venti» та інструментальної музики ім. І.Я. Падеревського та інших • Популяризація альтернативних проєктів хорового мистецтва та кращих творів у жанрі рок-музики: «Rock’ and Choir» та ін.
<p>Збереження і розвиток української культурної спадщини та традиційних свят</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Підтримка і розвиток заходів, направлених на промоцію українського мистецтва • Сучасний формат традиційних свят та фестивалів українського мистецтва • Розвиток гастрофестивалів • Мистецькі експедиції “З бабусиної скрині”
<p>Формування в громаді простору культурних послуг – 365, з забезпеченням вільного</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Реконструкція типових для культурного ландшафту міста мистецьких подій • Проведення заходів і подій для різних соціально-вікових груп

<p>доступу до культури та мистецтва для всіх соціальних груп</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Проведення заходів у мікрорайонах міста та приєднаних громадах
<p>Інклюзивний розвиток культурного простору</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Забезпечення доступності культурних послуг • Розвиток інклюзивних арт-студій • Організації доступного дозвілля: арт-лекторії, культурні вечірки • Проведення навчальних сесій для організаторів культурних заходів про важливість формування позитивного сприйняття інклюзивності та важливість культури у формуванні інклюзивності суспільства
<p>Адаптивні відповіді на соціальні виклики громади</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Культурний арт-табір «Ukraine Camp» для дітей вимушених переселенців • Психосоціальний адаптивний театр у загальноосвітніх закладах для дітей і підлітків вимушених переселенців «Я-ТЕРРА-ТЕАТРА» • Арт-терапія • Соціальний психологічний театр для військовослужбовців, які проходять лікування та реабілітацію у медичних та оздоровчих закладах Вінницької громади • Ранкові зустрічі “Про культуру за кавою” • Підтримка волонтерства та соціальної інтеграції • Цикл інтерактивних заходів «Бібліотерапія» для підтримки дітей з сімей ВПО та юних вінничан, що постраждали від збройної агресії РФ • Розвиток бібліотек як центрів міжкультурного діалогу • Реалізація освітніх заходів «Вільна українська» для ВПО
<p>Практика виявлення та етапи реєстрації елементів нематеріальної культурної спадщини</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Цикл семінарів та практичних виїздів з метою пошуку, виявлення та промоції оригінального культурного продукту «В експедицію рідним селом»

	<ul style="list-style-type: none"> • Цикл заходів із дослідження і промоції міського фолькору і епосу, переказів, бувальщини
--	---

Е. ЯКІСНА БАГАТОФОРМАТНА ОСВІТА

Культура, мистецтво і освіта є взаємозалежні категорії, які в своєму якісному виразі мають потужний соціокультурний ефект. Освітній потенціал культури є беззаперечним. Особливого значення набуває мистецька освіта, яка визначається не лише формуванням професійних мистецьких здібностей, а й своїм просвітницьким феноменом.

Визначальним для сприйняття культури як невід’ємної частини життя людини є розвиток освіти. Мистецька освіта не лише спрямована на якісне культурне дозвілля та формування професійних мистецьких здібностей, в довгостроковій перспективі освіта у сфері культури формує інтелектуальну спільноту і підвищує загальний рівень розвитку громадянського суспільства.

Важливим є формування «культури споживання», тобто свідомого користування культурними послугами та продуктами. Щоденний трансформаційний досвід мистецтва не лише змінює потенційну аудиторію, а й впливає на світогляд людини, змінює масштаб мислення, формує нові сенси і компетенції, зокрема креативність, критичне мислення, комунікативні здібності та здатність до співпраці.

В умовах воєнного стану з одного боку та залежності від бюджетного фінансування з іншого для закладів культури важливим є використання сучасних інструментів маркетингу та ефективного менеджменту освітніх послуг, аналіз ринкового середовища. Формування культурної пропозиції таким чином, щоб забезпечити свої змінні та постійні витрати, та генерування мінімального прибутку визначають сталий розвиток мистецької освіти.

МЕТА: Збереження, підтримка і розвиток мистецької освіти. Формування якісної онлайн-платформи для розширення простору надання мистецьких освітніх послуг.

ЯК ЦЕ БУДЕ?	ДІЇ і ПРОДУКТИ
Забезпечення безбар’єрного (в тому числі фізичного) доступу усіх громадян до освітніх послуг Диджиталізація мистецької освіти.	<ul style="list-style-type: none"> • Створення LMS-платформи для дистанційного навчання • Розробка методики дистанційного навчання відповідно до державного стандарту мистецької освіти України за освітніми програмами з образотворчого мистецтва • Відеозйомка та монтаж матеріалів для створення навчального контенту

	<ul style="list-style-type: none"> • Сімейні лекторії • Інтенсиви та воркшопи вихідного дня • Розвиток медіапросторів, артстудій, телестудій, каналів на ютуб з створенням контенту • Реалізація творчого потенціалу здобувачів мистецької освіти шляхом публічних виступів (показів) – концертна, конкурсна, фестивальна, виставкова діяльність
Інтеграція ВПО в мистецьку спільноту ВМТГ	<ul style="list-style-type: none"> • Реалізація спільних мистецьких проєктів • Підтримка індивідуальних творчих ініціатив • Забезпечення доступності мистецької освіти для зовнішньо переміщених здобувачів освіти
Модернізація комунальних мистецьких навчальних закладів	<ul style="list-style-type: none"> • Цифровізація документообігу, широке впровадження дистанційних технологій в освітньому процесі • Формування локальних брендів мистецьких навчальних закладів • Реалізація культурно-освітніх проєктів • Формування іміджевих подій • Реалізація проєкту «ArtFreedomKids» у форматі “діти для дітей”
Розвиток кваліфікацій культурних менеджерів	<ul style="list-style-type: none"> • Воркшопи, форуми, тренінги, семінари, круглі столи щодо нарощення потенціалу дієвців культури • Мережування культурних стейкхолдерів • Створення освітньої лабораторії для молоді

МОНІТОРИНГ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ

Система моніторингу та оцінки реалізації Стратегії буде гнучкою і пристосована до потреб громади. Система моніторингу та оцінки надаватиме інформацію про:

- основні проблеми та успіхи в реалізації,
- вказуватиме на необхідний обсяг і предмет актуалізації положень Стратегії.

Показники моніторингу будуть: відповідати соціальній, функціональній, технічній та технологічній специфіці заходів, і будуть пов'язані з системою та показниками оцінки Стратегії.

Аналіз показників стосуватиметься кількісних, якісних та фінансових результатів, досліджуваних на рівні діяльності, продуктів/послуг, результатів та впливу, які громада буде реалізовувати в межах окремих цілей.

Джерелами про показники реалізації і оцінювання будуть виступати:

- звітність органів управління та структурних підрозділів громади,
- звітність соціальних партнерів, які реалізують свої завдання на основі планів співпраці і партнерських договорів,
- звітність про реалізовані проекти, в тому числі звітність та розрахунок по проектах, які додатково фінансуються із зовнішніх коштів,
- облік баз даних, які є в розпорядженні громади або інших уповноважених суб'єктів,
- публічна статистика,
- дослідницькі і аналітичні проекти, що реалізовуватимуться в громаді в цей період та як пробазис для розробки наступної Стратегії розвитку культури.

ІНДИКАТОРИ

Сучасна інфраструктура	Кількість та якість нових просторів і закладів для впровадження культурної діяльності
Безпека культурного простору	Кількість закладів культурної інфраструктури з підвищеним рівнем безпеки
Активності у споживанні культурних послуг	Відсоток споживання культурних послуг за соціально-віковими ознаками та видами базової мережі галузі культури
Ефективність реалізації Стратегії розвитку культури	Виконання стратегії у відсотках
Доступність культурної інфраструктури	Наявність матеріально-технічної диспропорції до споживчих культурних потреб
Культурні проекти з туристичним потенціалом	Кількість великомасштабних культурних проектів

Партнерські ініціативи у створенні культурного продукту	Кількість культурних продуктів, впроваджених представниками незалежних організацій у сфері культури
Моніторинг і зворотній зв'язок	Кількість реалізованих дослідницьких проєктів в секторі локальної історії та культури
Наявність культурних платформ за громадянською ініціативою	Кількість культурних платформ за різним культуротворчим функціоналом
Міжкультурна різноманітність	Кількість культурно-мистецьких заходів інтеркультурного спрямування
Дотримання гендерної рівності	Показник пріоритетностей жіночих або чоловічих потреб у споживанні культурних практиках
Інклюзивна культура	Кількість та якість інклюзивних культурних практик
Мистецька різнорівнева освіта	Наявність мистецьких освітніх закладів, кількість вихованців. Кількісний та якісний показник
Грантові ініціативи	Кількість грантових проєктів та сума залучених поза бюджетом ВМТГ коштів
ВВП	Відсоток внеску культурної діяльності у валовий внутрішній продукт
Кадрова пріоритетність в культурі	Відсоток професійних кадрів на загальну споживчу пропозицію
Бюджетний відсоток на культуру (персональний або сімейний)	Відсоток витрат на культуру